

NOTA DE FUNDAMENTARE
la proiectul hotărârii Guvernului cu privire la alocarea mijloacelor financiare (pentru lichidarea consecințelor situațiilor de urgență)

1. Denumirea sau numele autorului și, după caz, a/al participanților la elaborarea proiectului actului normativ
Proiectul hotărârii Guvernului cu privire la alocarea mijloacelor financiare (pentru lichidarea consecințelor situațiilor excepționale) a fost elaborat de către Ministerul Afacerilor Interne.
2. Condițiile ce au impus elaborarea proiectului actului normativ
2.1. Temeiul legal sau, după caz, sursa proiectului actului normativ
Proiectul actului normativ a fost elaborat în temeiul art. 19 lit. g) din Legea finanțelor publice și responsabilității bugetar-fiscale nr. 181/2014 și reiese din pct. 7 din Decizia Comisiei pentru Situații Excepționale a Republicii Moldova din 30 august 2024, reflectată în Procesul-verbal nr. 5.
2.2. Descrierea situației actuale și a problemelor care impun intervenția, inclusiv a cadrului normativ aplicabil și a deficiențelor/lacunelor normative
<p>Proiectul actului normativ a fost elaborat urmare examinării în cadrul ședințelor Comisiei pentru Situații Excepționale a Republicii Moldova a demersurilor Ministerului Muncii și Protecției Sociale și ale autorităților administrației publice locale din raioanele Ialoveni, Sîngerei și Florești privind lichidarea consecințelor situațiilor excepționale care au avut loc pe teritoriul acestora.</p> <p>1. În iulie 2024 localitatea Costești, raionul Ialoveni a fost afectată de calamitatea naturală „Arșiță”.</p> <p>Urmare acesteia a fost afectat acoperișul Gimnaziului, la care s-a uscat și deformat carcasa de lemn a șarpantei, fapt care a provocat devierea de pe axă a acestuia și deteriorarea parțială a parapetului clădirii.</p> <p>Paguba materială directă a fost evaluată la 1 497,95 mii lei.</p> <p>Potrivit devizului general de cheltuieli, întocmit și verificat de către specialiștii atestați în domeniu, costul total al lucrărilor de reconstrucție a acoperișului este de 3 857,10 mii lei.</p> <p>La momentul atestării faptului deteriorării acoperișului fondul de rezervă raional Ialoveni avea un sold de 1 012,8 mii lei, sumă insuficientă pentru soluționarea problemei. Totuși, din acest fond au fost alocate 200,0 mii lei pentru consolidarea pereților, deteriorarea cărora afectează integritatea clădirii instituției de învățământ.</p> <p>În acest sens, pentru soluționarea problemei create, în cadrul ședinței Comisiei pentru Situații Excepționale a Republicii Moldova s-a decis alocarea Consiliului sătesc Costești, raionul Ialoveni a mijloacelor financiare în sumă de 3 857,10 mii lei din fondul de intervenție al Guvernului.</p> <p>2. La 11 iulie 2024 mun. Orhei a fost afectat de calamitatea naturală „Vijelii”. Drept consecință a acesteia au fost deteriorate acoperișurile mai multor construcții care aparțin Centrului de Plasament Temporar pentru Persoane cu Dizabilități din municipiu, instituție în care Ministerul Muncii și Protecției Sociale deține calitatea de fondator. Urmare vijeliei au fost distruse 380 de foi de ardezie, 120 m² de tablă zincată și 250 m² de materiale termoizolante și hidroizolante. Paguba materială a fost estimată la 91,80 mii lei.</p> <p>În scopul restabilirii infrastructurii clădirilor și asigurării siguranței persoanelor cazate în instituție, în cadrul ședinței Comisiei pentru Situații Excepționale a Republicii Moldova din 30.08.2024, s-a decis alocarea autorității publice centrale a mijloacelor financiare din fondul de intervenție al Guvernului în sumă de 469,5 mii lei.</p> <p>3. La 11-12 iunie 2024 în trei localități din raionul Sîngerei (comunele Bălășești, Pepeni și Prepelești) și în perioada 12-17 iunie 2024 satul Vertiujeni, raionul Florești au fost afectate de calamitatea naturală „Ploi torențiale”.</p>

În rezultatul ploilor torențiale au fost distruse parțial sau total drumurile locale și a fost afectată infrastructura rutieră care asigură accesul sigur și condițiile optime de transport pentru locuitorii din cele 4 localități pe o lungime totală de 14 km:

- comuna Bălășești – 4 km de drum, paguba materială totală fiind estimată la 1 532,1 mii lei;
- comuna Pepeni – 5 km de drum și 800 m de rigole, paguba materială fiind estimată la 2 237,0 mii lei;

- comuna Prepețița – 4 km de drum, paguba materială fiind estimată la 1 881, 6 mii lei și
- satul Vertiujeni – 1 km de drum, paguba materială fiind estimată la 339, 7 mii lei.

Costul total al lucrărilor de reparații în toate cele 4 localități, conform devizelor întocmite și verificate de specialiști, constituie 6 099, 4 mii lei.

La momentul solicitării, fondul de rezervă al raionului Sîngerei dispunea de o sumă de 29,16 mii lei, iar cel al raionului Florești – de 200,0 mii lei. Aceste sume nu erau suficiente pentru lichidarea consecințelor calamităților naturale.

Totodată, autoritățile administrației publice locale de nivelul I din raionul Sîngerei au alocat mijloace financiare în sumă de 93, 0 mii lei pentru efectuarea lucrărilor urgente de curățare a drumurilor:

- comuna Bălășești – 20 mii lei;
- comuna Pepeni – 40 mii lei;
- comuna Prepețița – 33 mii lei.

În condițiile în care fondul de rezervă al Consiliului sâtesc din satul Vertiujeni, raionul Florești pentru acest an nu a fost aprobat, acesta nu dispune de mijloace financiare suplimentare pentru lichidarea consecințelor ploilor torențiale.

În context, în cadrul ședinței Comisiei pentru Situații Excepționale a Republicii Moldova s-a decis alocarea sumelor necesare lichidării consecințelor situației excepționale și restabilirii infrastructurii drumurilor din fondul de intervenție al Guvernului.

4. Din anul 2021 în mun. Ungheni, str. Aurel David persistă o problemă cu alunecarea de teren. Astfel, pe adresa din str. Aurel David, 1, pe o pantă ușor înclinată în direcția râului Prut, se află o casă care a fost dată în exploatare în anul 1971. Panta este supusă natural proceselor geologice periculoase care progresează. Din anul 2021 limba alunecării de teren a avansat și atinge în prezent gardul gospodăriei, iar până la casa de locuit mai este o distanță de cca 5 m.

Proprietara casei (Natalia Corin) a adresat numeroase solicitări către autoritatea administrației publice locale de a identifica o soluție pentru stoparea alunecărilor de teren, refuzând categoric strămutarea.

În lipsa unei soluții tehnico-ingenerești cu privire la stoparea alunecării de teren, precum și întru evitarea riscului vieții membrilor familiei (4 persoane la acel moment, inclusiv o persoană imobilizată la pat), în anul 2021, autoritatea administrației publice locale i-a acordat solicitantei un ajutor financiar în mărime de 48,0 mii lei pentru a acoperi chiria unei alte locuințe sigure pentru o perioadă de 12 luni, precum și a achitat serviciile de evaluare a costului locuinței deținute de către acesta.

În anul 2024 solicitanta a acceptat soluția propusă de autoritatea administrației publice locale de strămutare definitivă din locuința situată pe adresa str. Aurel David 1, mun. Ungheni.

Valoarea cadastrală a locuinței date estimată în anul 2005 este de 74 976,0 lei.

Valoarea de piață a locuinței date, estimată în anul 2021 de Camera de Comerț și Industrie, filiala Ungheni (în baza contractului nr. 209 din 13.07.2021 cu Primăria Ungheni) este de 918,0 mii lei. Prin deciziile sale, autoritățile administrației publice locale de ambele nivele, au alocat solicitantei câte 50,0 mii lei, respectiv, suma totală de 100,0 mii lei.

Solicitarea adresată Comisiei pentru Situații Excepționale a Republicii Moldova se referă la suma restantă de 818,0 mii lei din costul estimativ al locuinței. Aceste mijloace financiare vor constitui compensația pentru pierderea spațiului locativ pentru familia solicitantei.

De menționat că, problema dată a fost examinată în ședința Comisiei pentru Situații Excepționale a Republicii Moldova din 19.07.2024, iar în lipsa unor garanții clare că

solicitantă nu va pretinde sub nici o formă la terenul și bunurile imobile periclitate de alunecările de teren, adoptarea unei decizii a fost amânată.

În temeiul deciziei Comisiei pentru Situații Excepționale a Republicii Moldova, reflectate în Procesul-verbal nr. 3 din 19.07.2024, administrația publică locală a municipiului și raionului Ungheni au prezentat setul ajustat de documente.

Astfel, între autoritatea administrației publice locale de nivel 1 și solicitantă a fost încheiat un contract de vânzare-cumpărare a terenului și imobilului amplasat pe acesta.

Totodată, clauzele contractuale indică că solicitanta nu va pretinde, pe viitor, la teren și imobil și nu se va adresa în instanța de judecată privind recuperarea bunurilor înstrăinate.

Procedura menționată a fost agreată în comun cu Ministerul Justiției, iar anterior avizată cu Ministerul Finanțelor și Ministerul Infrastructurii și Dezvoltării Regionale. Astfel, în cadrul ședinței Comisiei pentru Situații Excepționale a Republicii Moldova din 30.08.2024 s-a decis alocarea familiei Corin a mijloacelor financiare în sumă de 818,0 mii lei din fondul de intervenție al Guvernului, în vederea relocării definitive.

3. Obiectivele urmărite și soluțiile propuse

3.1. Principalele prevederi ale proiectului și evidențierea elementelor noi

Proiectul prevede alocarea, din fondul de intervenție al Guvernului, a mijloacelor financiare în sumă de 11 244,0 mii lei, pentru lichidarea consecințelor situațiilor excepționale, după cum urmează:

- Consiliului raional Ialoveni – 3 857,1 mii lei, pentru reparația acoperișului Gimnaziului din satul Costești, raionul Ialoveni, deteriorat ca urmare a producerii situației excepționale cu caracter natural „Arșiță” din luna iulie 2024;
- Ministerului Muncii și Protecției Sociale – 469,5 mii lei, pentru reparația acoperișurilor construcțiilor ce aparțin Centrului de Plasament Temporar pentru Persoane cu Dizabilități, mun. Orhei, deteriorate ca urmare a producerii situației excepționale cu caracter natural „Vijelii” din 11 iunie 2024;
- Consiliului comunal Bălășești, raionul Sîngerei – 1 546,7 mii lei, pentru reparația drumurilor publice deteriorate ca urmare a situației excepționale cu caracter natural „Ploi torențiale” produsă în perioada 11-12 iunie 2024;
- Consiliului comunal Pepeni, raionul Sîngerei – 1 770,8 mii lei, pentru reparația drumurilor publice deteriorate ca urmare a situației excepționale cu caracter natural „Ploi torențiale” produsă în perioada 11-12 iunie 2024;
- Consiliului comunal Prepeșița, raionul Sîngerei – 1 881,6 mii lei, pentru reparația drumurilor publice deteriorate ca urmare a situației excepționale cu caracter natural „Ploi torențiale” produsă în perioada 11-12 iunie 2024;
- Consiliului sătesc Vertiujeni, raionul Florești – 900,3 mii lei, pentru restabilirea îmbrăcăminte rutiere pe drumurile publice, deteriorate ca urmare a situației excepționale cu caracter natural „Ploi torențiale” produsă în perioada 12-17 iunie 2024;
- Consiliului municipal Ungheni, raionul Ungheni – 818,0 mii lei, pentru acordarea compensațiilor bănești familiei Corin, domiciliată pe str. Aurel David nr.1, mun. Ungheni amenințate de alunecări de teren, în vederea relocării definitive.

Ministerul Finanțelor va efectua plata mijloacelor financiare în baza documentelor prezentate de către autoritățile beneficiare de mijloacele financiare alocate prin prezenta hotărâre, în conformitate cu prevederile punctului 16 din Regulamentul privind gestionarea fondurilor de urgență ale Guvernului, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 862/2015.

Totodată, în condițiile în care proiectul poartă un caracter important și are drept scop lichidarea consecințelor situațiilor excepționale, în condițiile art. 56 alin. (3) din Legea nr. 100/2017 cu privire la actele normative, se propune intrarea în vigoare a acestuia la data publicării în Monitorul Oficial al Republicii Moldova.

De menționat că, intrarea în vigoare a proiectului la data publicării va permite atât alocarea mijloacelor financiare corespunzătoare, cât și organizarea și finalizarea mai rapidă a lucrărilor de restabilire a infrastructurii, fapt ce va permite asigurarea siguranței cetățenilor și revenirea

acestora la mersul cotidian al vieții.

Suplimentar, în condițiile schimbărilor climatice, respectiv a modificării bruște a situației meteorologice, executarea cât mai rapidă a lucrărilor de reabilitare va spori reziliența infrastructurii și va permite reducerea gradului de deteriorare a acesteia.

3.2. Opțiunile alternative analizate și motivele pentru care acestea nu au fost luate în considerare

În procesul elaborării proiectului de act normativ nu au fost identificate și analizate alte alternative

4. Analiza impactului de reglementare

4.1. Impactul asupra sectorului public

Proiectul actului normativ nu are impact asupra sectorului public.

4.2. Impactul financiar și argumentarea costurilor estimative

Implementarea proiectului presupune alocarea din bugetul de stat (fondul de intervenție al Guvernului) a mijloacelor financiare în sumă de 11 244,0 mii lei. Mijloacele financiare vor fi utilizate pentru lichidarea consecințelor situațiilor excepționale care s-au produs în raioanele Ialoveni, Orhei, Sîngerei, Florești și Ungheni.

4.3. Impactul asupra sectorului privat

Proiectul actului normativ nu are impact asupra sectorului privat.

4.4. Impactul social

4.4.1. Impactul asupra datelor cu caracter personal

4.4.2. Impactul asupra echității și egalității de gen

Proiectul actului normativ are un impact social major, având drept scop lichidarea consecințelor situațiilor excepționale. Urmare aprobării acestuia va deveni posibilă reabilitarea drumurilor locale din comunele Bălășești, Pepeni și Prepeleța, raionul Sîngerei și satul Vertiujeni din raionul Florești care au fost deteriorate drept urmare a situației excepționale cu caracter natural „Ploi torențiale” produsă în perioada 11-12 iunie 2024.

Reparația drumurilor va permite restabilirea infrastructurii, dar și revenirea la regimul normal de viață al populației din localitățile menționate.

Totodată, din rândul beneficiarilor proiectului vor face parte și persoanele cu dizabilități cazate în Centrul de Plasament Temporar pentru Persoane cu Dizabilități din mun. Orhei, raionul Orhei, unde, în urma vântului puternic au fost grav avariate acoperișurile construcțiilor care aparțin acestuia.

Implementarea proiectului va permite realizarea lucrărilor de reparație și le va oferi acestor persoane siguranță și protecție.

La fel, de reparația acoperișului va beneficia și gimnaziul din s. Costești, raionul Ialoveni, la care, urmare situației excepționale „Arșiță” s-a deformat carcasa de lemn a șarpantei, provocând devierea de pe axă a acestuia și deteriorând parțial parapetul clădirii. Reparația acestuia va oferi siguranță și protecție elevilor din această localitate și continuarea procesului de studii în condiții sigure.

Subsidiar, proiectul nu conține prevederi care ar avea impact asupra datelor cu caracter personal sau echității și egalității de gen. Beneficiari ai proiectului sunt toate persoanele din localitățile afectate sau care au tangență cu acestea, fără a implica careva criterii de discriminare.

4.5. Impactul asupra mediului

Proiectul de act normativ nu are impact asupra mediului.

Totodată, în vederea minimizării impactului negativ asupra mediului al măsurilor financiare alocate pentru lichidarea consecințelor situațiilor excepționale, la efectuarea lucrărilor de reparații se va opta pentru aplicarea tehnicilor de construcție ecologice, cu utilizarea materialelor durabile și reciclabile.

4.6. Alte impacturi și informații relevante

Nu au fost identificate.

5. Compatibilitatea proiectului actului normativ cu legislația UE
5.1. Măsuri normative necesare pentru transpunerea actelor juridice ale UE în legislația națională
5.2. Măsuri normative care urmăresc crearea cadrului juridic intern necesar pentru implementarea legislației UE
Proiectul nu are drept scop implementarea legislației Uniunii Europene.
6. Avizarea și consultarea publică a proiectului actului normativ
Proiectul urmează a fi consultat cu Ministerul Infrastructurii și Dezvoltării Regionale, Ministerul Muncii și Protecției Sociale și Ministerul Finanțelor. În corespundere cu prevederile art. 20 din Legea nr. 100/2017 cu privire la actele normative, precum și în baza art. 9 al Legii nr. 239/2008 privind transparența în procesul decizional, anunțul privind inițierea elaborării proiectului hotărârii Guvernului a fost plasat pe platforma guvernamentală www.particip.gov.md și pe pagina oficială a Ministerului Afacerilor Interne www.mai.gov.md , la compartimentul „Transparența decizională/Inițierea elaborării actelor normative” și poate fi accesat la următorul link: https://particip.gov.md/ro/document/stages/*/13091 . Ulterior înregistrării de către Cancelaria de Stat, proiectul va fi plasat spre consultări publice.
7. Concluziile expertizelor
Proiectul urmează a fi supus expertizei juridice și expertizei anticorupție, în conformitate cu art. 34 alin. (3) din Legea nr. 100/2017 cu privire la actele normative.
8. Modul de încorporare a actului în cadrul normativ existent
Proiectul se încorporează în cadrul normativ existent, iar eventuala aprobare a acestuia nu va implica modificarea sau abrogarea unor acte normative.
9. Măsurile necesare pentru implementarea prevederilor proiectului actului normativ
Implementarea proiectului se va realiza de către autoritățile publice locale din regiunile afectate și de către Ministerul Muncii și Protecției Sociale – în partea ce ține de valorificarea surselor financiare alocate pentru reabilitarea acoperișului Centrului de Plasament Temporar pentru Persoane cu Dizabilități din municipiul Orhei, raionul Orhei, unde autoritatea publică centrală are calitatea de fondator. Totodată, realizarea proiectului implică alocarea din fondul de intervenție a Guvernului a sumei de 11 244,0 mii lei.

Secretar de stat

Mariana LUCREȚEANU